

Posudek bakalářské práce

Monika Melicharová, *Italské neologismy z let 1900-1904*, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2012, 61 stran včetně přílohy a seznamu použité literatury.

Monika Melicharová předložila práci, jejímž cílem bylo popsat nová slova (neologismy), která se v italštině objevila v časovém rozmezí 1900-1904. K získání seznamu těchto slov použila elektronickou verzi slovníku *Zingarelli 2008* a dle datace první atestace došla k soupisu, který je součástí práce jako příloha (kap. 8, s. 53–59). Tento vzorek pak podrobila kvalitativnímu i kvantitativnímu rozboru.

Ve třech hlavních kapitolách (kterým předchází úvodní prezentace teoretických východisek a obligátní závěrečné kapitoly, jako je závěr, resumé atd.) ukázala, která z nalezených slov vznikla v rámci konkrétních slovotvorných procesů (derivace – kompozice – neoklasická kompozice) a která jsou výpůjčkami z jiných jazyků. V tomto smyslu se Monice Melicharové podařilo cíle práce beze zbytku naplnit.

V konkrétním zpracování však nacházím některé nesrovnalosti, ke kterým bych se teď rád vyjádřil.

- 1) Nerozumím moc tomu, proč se Monika Melicharová vedle korpusu ItWaC uchýlila též k paralelnímu korpusu InterCorp, který je v tomto ohledu spíše nepoužitelný. O tom svědčí i to, že v mnoha případech hledané slovo vůbec neobsahuje. Míra integrace a současná frekvence těchto slov z let 1900-1904 je bezesporu zajímavý a podstatný údaj, ale rozhodně ho nemůže poskytnout malý paralelní korpus, jehož složení je spíše nahodilé.
- 2) Některé formulace jsou velmi nepřesné, někdy dokonce zkratkovité, vedoucí k téměř nesmyslným tvrzením. Na s. 11: „Tvoření neologismů je jazykový akt, který vzniká pomocí mluvčích“. Na s. 20: „Lexém *tartuferia* nám potvrzuje teorii Štichauera o negativních lidských vlastnostech“. Na s. 24: „Sufixy se nemění, ale alterují“.
- 3) Pokud jde o některé věcné nepřesnosti, rád bych jen upozornil, že např. pojem *kmene* tak, jak ho prezentuje Hamplová, se výrazně liší od toho běžně používaného v derivační morfologii (i zde jde však o pojem, jenž je neustále diskutován). Takže obě pojetí, jak je současně uvádí M. Melicharová na s. 12, jsou neslučitelná.
- 4) Zdá se mi trochu nešťastné popisovat kategoriální přechody spjaté se slovotvornými pravidly jako „kategorie N → N“; dochází tím k jisté nejednoznačnosti. Asi bych opravdu hovořil o kategoriálních přechodech.
- 5) Autorka se někdy drží sekundární literatury natolik pevně, že přebírá i pojmy a terminologii, kterou však blíže nevysvětluje. Mám za to, že výnosnost/rentabilita slovotvorného prostředku, o níž se několikrát zmiňuje, je aspekt produktivity, jenž by měl být opravdu vysvětlen, popř. vůbec nezmiňován, neboť koneckonců není pro účely práce tak podstatný.
- 6) Pár poznámek k jinak velmi přehledným tabulkám. Na s. 27 je řeč o prefixu *anti-*, ale směšuje se tu význam lokativní (*antibagno*) s významem antagonistickým. Na s. 39 u slova *grandinifugo* není sufixoid *-fugo* řeckého původu, ale latinského. Na s. 40 *mezzoservizio* a *lungotevere* určitě nejsou konfixáty (neoklasického původu).

Tolik k některým diskutabilním bodům. Kromě toho musím bohužel poukázat na některých místech na chybnou interpunkci (na s. 9, 42 atd. – obecně je oddělování vedlejších vět čárkami velmi nesystematické) a především na katastrofální italské resumé, jež je jazykově skutečně nepřijatelné.

Přes všechny tyto výhrady bakalářskou práci Moniky Melicharové doporučuji k obhajobě, ale vzhledem k výše řečenému ji navrhuji hodnotit jako **dobrou**.

V Českých Budějovicích dne 1. 6. 2012

doc. Mgr. Pavel Štichauer, Ph.D.
oponent bakalářské práce